

**Az alkuszügylet díjazása, avagy a jogi szabályozás
mostohagyermeké – jogelmélet, bírói gyakorlat, Bit. módosítás**

Dr. Molnár István
ügyvéd
Berke & Molnár Ügyvédi Iroda
Istvan.molnar@berkemolnarlawfirm.hu
www.InsuranceBlog.hu

„Az alkuszok nem kérnek tőled javadalmazást a szolgáltatásaikért, mégsem tudod elhinni, hogy ingyen dolgoznak”

(Murphy)

Az alkuszügylet díjazásának történeti áttekintése

1875. évi Kereskedelmi törvény

1959. Évi Polgári Törvénykönyv

1995. évi Biztosítási törvény

2013. évi Polgári törvénykönyv

2017. évi Bit. módosítás (tervezet)

A Kereskedelmi Törvény (1875) szabályozása

Kt. 547. §

Az alkuszdíj mennyisége szabad egyezkedés tárgyát képezi. Ily egyezkedés vagy más helyi szokás hiányában, az alkuszt, a közvetített ügylet által képviselt értéket véve alapul, díj fejében 5000 forintig fél száztóli, az ezen felüli összeg után pedig egy negyed száztóli illeti.

E díjakat, ha más ki nem köttetett, vagy a helybeli szokás mást nem állapít meg, a felek egyenlően tartoznak viselni.

A régi Polgári Törvénykönyv szabályozása (1959)

Ptk. 478. § (1) bek.

A megbízó díj fizetésére köteles, kivéve ha az ügy természetéből, illetőleg a felek közötti viszonyból arra lehet következtetni, hogy a megbízott az ügy ellátását ingyenesen vállalta.

Régi (első) Bit. szabályozása (1995)

Bit. 32. § (2) bek.

Az alkusz tevékenységéért attól a biztosítótól jogosult díjazásra (jutalék, költségtérítés), amely az alkusz közvetítésével létrejött szerződésben a biztosítási (vizontbiztosítási) kockázatot elvállalja. Az alkusz – különösen, ha megbízása kizárólag szaktanácsadásra vagy olyan biztosítási szerződés közvetítésére vonatkozik, amelynek díja jutalékot nem tartalmaz – díjazásáról a megbízóval közvetlenül is megállapodhat.

Az új Ptk. Szabályozása (2013)

Ptk. 6:293. § (1) bek.

Közvetítői szerződés alapján a közvetítő tartós jogviszony keretében, önállóan eljárva megbízójának harmadik személyekkel kötendő szerződések közvetítésére, illetve a megbízó nevében történő megkötésére, a megbízó díj fizetésére köteles.

A Bit. módosítás publikus tervezete (T/17566. számú törvényjavaslat)

Bit. 375/B. §

(2) A független biztosításközvetítő a közvetítői tevékenységéért a megbízótól az erre irányuló megállapodás alapján közvetlenül részesül díjazásban, különösen abban az esetben, ha megbízása kizárólag szaktanácsadásra vagy olyan biztosítási szerződés közvetítésére vonatkozik, amelynek díja a biztosítótól származó közvetett díjazást nem vagy csak részben tartalmaz.

(3) Ha a független biztosításközvetítő - a megbízó tájékoztatásával összhangban – a megbízóval úgy állapodott meg, hogy a (2) bekezdésben meghatározott közvetlen díjazásban a független közvetítő nem, vagy csak részben részesül, a biztosítási díj meghatározott részét képező közvetett díjazásban részesülhet attól a biztosítótól, amely a közvetítésével létrejött szerződésben a biztosítási kockázatot elvállalja.

Indokolás: A független biztosításközvetítő a Bit. szabályai szerint a megbízótól részesül díjazásban, de a gyakorlatban jellemző, hogy attól a biztosítótól kap közvetett díjazást, amely a közvetítésével létrejött szerződésben a biztosítási kockázatot elvállalja, ezért e gyakorlatot a javaslat törvényi szinten rögzíti.

Az alkuszügylet díjazásával összefüggésben felmerülő kérdések I.

1. Mi az alkusz jutalék jogosultságának a jogcíme?
2. Ki az alkuszdíj megfizetésének kötelezettje?
3. Ingyenes-e a biztosítási alkuszi megbízás?
4. Megállapodás hiányában jár-e javadalmazás, mennyi annak mértéke?

Az alkuszügylet díjazásával összefüggésben felmerülő kérdések II.

5. Mennyiben köti a biztosítót az ügyfél és az alkusz szerződése?
6. Érvényes-e az alkuszok és a biztosítók együttműködési megállapodásának kikötése, mely szerint annak megszűnésével elenyészik az alkuszok jutalék jogosultsága meglévő állományuk után?
7. Perelhet-e az ügyfél az iránt, hogy a biztosító az alkusznak ki nem fizetett jutalékkal csökkentse az ügyfél által fizetendő biztosítási díjat?
8. Fel kell-e tárni a megbízó előtt a biztosító által fizetett jutalék mértékét, és függ-e ettől a megbízót terhelő kártérítési kötelezettség pl. felmondás esetén?

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

www.InsuranceBlog.hu